

IT sohasi-kelajak mutaxassisligi

Boltayev Abrorbek Odilbek ôg'li

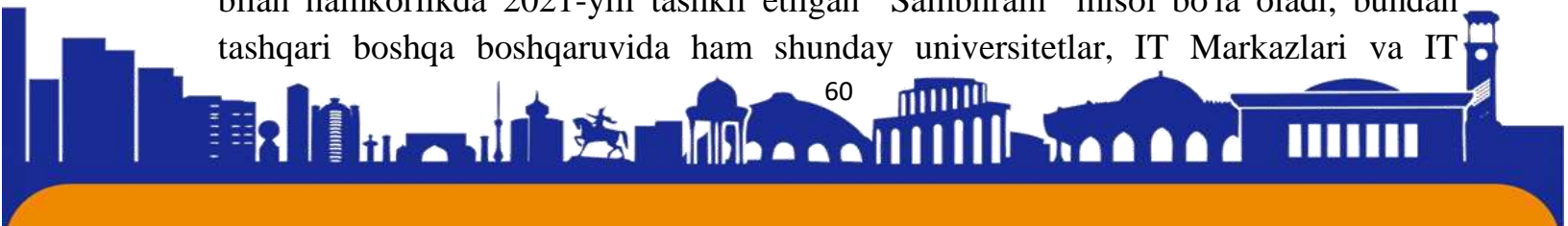
TATU Urganch filiali talabasi

Annotatsiya: Barchamiz bilamizki, hozirgi kunda eng jadal va rivojlanayotgan sohalardan biri bu IT. Yon - atrofimiz elektron jihozlar bilan o'ralgan bir zamonda, hayotimiz ham ITga chambachas bo'g'liq bo'lib qoldi, bugungi kunimiz emas, hatto kelajagimiz ham IT sohasi bilan quriladi. Ko'plab Mamlakatlar IT sohasining rivojlanishiga katta e'tibor qaratilmoqda. Kundalik hayotda ishlayotgan turli xil televizorlar, mashinalar, smartfonlar, smartwatchlar va boshqa har xil maishiy texnikalarimiz maxsus dasturlar orqali ishlaydi, dasturlar esa to'g'ridan to'g'ri dasturlash tillariga va maxsus dasturlarga tayanadi.

Kalit so'zlar: dasturlash,IT, informatika,smartfon,kompyuter,rivojlanish va h.k.z

Birinchi dasturlash tili bu "C"+ dasturlash tili. "C" -kompilyatsiyalanuvchi statik dasturlash tili bo'lib, uni 1969-1973-yillarda Bell Laboratoriyasi xodimi Dennis Ritchie yaratgan. Bu dasturlash tilidan so'ng, C++, C#, Java, Objective-C va boshqa ko'plab dasturlash tillari uchun asos bo'lgan. Bu dasturlash tillari hozirgi kunda ko'plab sohalarda bizga ko'makdosh. olib, ko'rganimizdek, Bank' ham ko'plab ishlarni yengillashtirmoqda. Pul o'tkazmalari, Bank omonatlari, valyuta almashishlar va narxlar bunga misol bo'la oladi. Axborotni yaratish har bir bank, har bir kompaniya, har bir davlat korxonasi kerak. p ko'rganimizdek, Bank ham ko'plab ishlarni yengillashtirmoqda. Pul o'tkazmalari, Bank omonatlari, valyuta almashishlar va narxlar bunga misol bo'la oladi. Axborotni yaratish har bir bank, har bir kompaniya, har bir davlat korxonasi kerak. p ko'rganimizdek, Bank ham ko'plab ishlarni yengillashtirmoqda. Pul o'tkazmalari, Bank omonatlari, valyuta almashishlar va narxlar bunga misol bo'la oladi. Axborotni yaratish har bir bank, har bir kompaniya, har bir davlat korxonasi kerak.

IT sohasining takomillashib borishi bizning yurtimizga ham kirib kelishiga sabab bo'ldi. IT sohasi boshqa sohalarga uzviy bo'g'liq bo'lganligi uchun, yurtboshimiz Sh.M.Mirziyoyev tomonidan IT sohasini rivojlantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Hattoki, A Texnolog o'qitish uchun chet el bilan hamkorlikda maxsus universitetlar ham tashkil etilishiga yaratib berilmoqda. Bunga misol qilib Jizzax viloyatida Hindiston bilan hamkorlikda 2021-yili tashkil etilgan "Sambhram" misol bo'la oladi, bundan tashqari boshqa boshqaruvida ham shunday universitetlar, IT Markazlari va IT

akademiyasi Universiteti tashkil qilish yaqqol misol bo'la oladi. IT sohasi bilamizki, ingliz tili bilan bog'liq. Universitetlarda, maktab, MTM, qolaversa Davlat organlarida ham hozirda bu tilga extiyoj bor. Undan hozirda Davlatda ish olib hodimlardan ham bu til savodxonligi talab qilinmoqda. IT sohasining ustasi bo'lish uchun qimmat kompyuter bo'lishi shart emas, ya'ni eng yaxshi rusumli kompyuterni sotib olguncha o'rganish kerak. Hamma narsa oddiqlikdan boshlanadi. "Facebook" ixtirochisi Mark Zuckerbergni bir misol qilib olishimiz mumkin. U yaratgan bu ijtimoiy tarmoq Dunyoda ommalashib ketganligi sabab, Mark Zuckerberg 23 yoshida Dunyoning eng yosh milliarderi deb tan olingan. Hozirda aylanma mablag'i 7 872 mlrd \$, foydasi esa 2 804 mlrd \$ tashkil etadi. Bu raqamlar oz muncha mablag' emas. Agar o'ylab ko'rganda, bu foyda bizda bo'lsachi, oila extiyoji, Mamlakat rivojlanishiga katta hajmdagi foyda investitsiya kiritilar edi. Sayt yaratilishida bir muncha mehnat va moddiy muammolarni hal qilishni toppish yuqori darajada u isbotladi va ko'rildi. "Algoritim" buyuk bobokalonimiz Al-Xorazmiy tomonidan amalga oshirilayotgan, ya'ni hozirda ishlaydigan dasturlar, kompyuterlar va boshqa ularning yaratilishida o'rni kattadir. Yangi O'zbekiston hayot strategiyasining bosh mavzusi. Hozirgi kunda biz dasturlash tillari, hatto algoritimni ham chet el mamlakati IT sohasining rivoji bizning ta'limdan ancha oldin oldinlab qurilishi, bu achinarli hol. Lekin ayni paytda har sohada, hatto IT ham yanada rivojlanishimiz uchun turli xil tadbirlar olib borilmoqda. Chet eldan yaxshi dasturchilar keltirilib rilmoqda, eng yangi kelajagingi uchun sifatli axborot ma'lumotlar olishsin. Yuqorida aytib o'tkazish bu sohada dunyoning joyida faoliyat yurita oladi. Yurtimizda "Bir Million O'zbek dasturchi" platformasi 12 yoshdan oshgan O'zbekiston aholisini bepul masofadan turib o'qitish uchun mo'ljallangan tashkil etilgan. Bu platforma orqali biz kompyuter texnologlar ko'rish dasturlash ko'rish, yo'nalishlarini ega bo'lishimiz, turli dasturlash tillarini, yo'nalishlarini o'rganishimiz, qolaversa, ma'lum darajadagi dars mashg'ulotlarini a'lo darajada tugatganligi uchun maxsus sertifikatlar ham taqdim etiladi. Bu sertifikatlarning yana bir qulay nazorati, sertifikati bor dasturchi Davlat Banklaridan foizsiz kridit olishlari, IELTS sertifikati ham bo'lgan dasturchilar chet el kompaniyalarida ishlari ham mumkin. Bulardan tashqari eng bilimli dasturchilar uchun har xil pul mukofatlari ham qo'yilgan. Bu bilan yosh ixtirochilarni va innovatsiyalar, ITsini o'rganish bo'yicha dunyo tan olgan davlat Hindiston Davlat sohai. U yerda dasturlash turlarini, dasturlashga bo'g'liq bo'lgan ingliz tilini o'rganish birinchi masala hisoblanib kelinadi. Shu bois, hozirda yirik kompaniyalarni boshqarmoqda. Davlatga ko' kirib kelishp tomon investitsiya sabablaridan biri ham bu IT. Bu soha Hindiston Davlatini iqtisodiy tamonlama

yuksalishida o'ni bor. Har bir inson yashagandan-da go'zal hayot kechirishni, o'zi va oilasining kelajagi uchun bundan-da qulayliklar, shart-shashtini o'z oldiga maqsad qilib qo'yib qo'ydi. Hech oila kimsini o'g'ir mehnat qilib boqishni, oilasining extiyojlarini qondira olmaslikni xoxlamaydi.

Mening fikrimcha, IT sohasi kelajagimizni rivojlantirishi misol qilib aytish kerakki, Sambhram Universitedida ham dasturlash tillaridan tashqari, ingliz tili ham, bularga oid barcha fanlar bosqichma-bosqich o'rnatish tizimi yo'lga qo'yilgan. Dasturchi uchun qulay va har xil dasturlashda lozim'ladigon texnikalar bilan bo'lishi kerak.

O'zbekistonda ham IT sohasini rivojlantirish uchun biz bo'shlangich sinflardan Axborot texnologiyalarini o'rgatish dasturini yanada rivojlantirish amalga oshirmog'imiz kerak. Chunki o'quvchilarni bu sohani qancha erta o'rganishlari, kengaytirish ham ko'proq bu sohaga oid narsalarni o'rganishlariga sabab bo'ladi. Bu bilan bizning Davlat rivojlanishiga yanada rivoj qo'shgan bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Bolayev B., Azamatov A., Asqarov A., Sodiqov M., Azamatova G. Informatika va texnikasi asoslari. Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 9-sinfi uchun darslik. Toshkent: "Cho'lpon" nomidagi NMIU, 2015. - 160 b.
2. Kris Roffi. Kompyuter fanlari. Python uchun dasturlash kitob. - AQSh: Kembrij universiteti matbuoti. 2017, - p. 204
3. Kris Roffi. Python asoslari. Kodlash klubi. 1,2 daraja. - AQSh: Kembrij universiteti matbuoti. 2012, - p. 85

